

hed, og jeg havde grundet Formodning om, at det mulig paa den Betingelse lod sig gjøre, og det vilde jo, som sagt, naar disse 1,000 Rbd. vare bleevne bevilgede, altid været et væsentligt Drivmiddel ved Sagen. Men jeg opnaaede jo, som sagt, ikke det Tilfigtede; og det var slet ikke saa underligt, da ikke en eneste Mand, paa Grund af Afslutning, fik Lov at udtale sin Mening.

Formanden (ringer): Jeg maa dog gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at for Diebliffet foreligger kun det Forslag, der under Nr. 28 er stillet til denne Sags nærværende Behandling, saa at saadanne Betragtninger, som ene kunne motiveres ved det Forslag, den ærede Rigsdagsmand havde stillet ved Sagens forrige Behandling, ikke nu kunne komme frem, medens det selvfølgelig staaer den ærede Rigsdagsmand frit for at udtale sig angaaende det nu foreliggende Forslag.

Nørgaard: Ja, jeg tillod mig blot den Bemærkning, for at motivere, at det var med en alvorlig Harm, at jeg saae denne vigtige Sag affluttet.

Formanden (ringer): Ja, denne Udtalelse staaer dog ikke i Forbindelse med nærværende Sag; hiin Afslutning er vedtagen for lang Tid siden, og det vil naturligvis ikke kunne gaae an, at man, hvergang en Afslutning er vedtagen, senere udtaler sig derom.

Nørgaard: Ja, i det jeg saa vender mig noget nærmere til Forslaget, skal jeg tillade mig den Bemærkning, at som Sagen stilles sig for mig, lader det rigtignok til, at der ikke er stor Tilbøielighed, til at høre Tale om noget, som er til Fordeel for den Klasse, om hvilken det her i Salen efter min Mening meget rigtig er sagt, „at den var Statens Rigdom, fordi den indbringer Meget og bruger Lidet (Hør.).“ Og jeg skal altsaa slutte med at udtale min Glæde over, at der er flere, som dele min Anskuelse; det er ikke alene 15 men det er 21, som have underskrevet dette Forslag, og det er altid et talende Beviis for, at Interessen for en forbedret Oplysning i Bondestanden allerede er noget vaft. — Og naar man nu seer hen til, at den høitærede Kultusminister ved dette Budget af egen Drift er kommen frem med Forslag, hvorved han an-

holdt om 9000 Rbd. til en Realkole i Marhuus, og 17,000 Rbd. til Opsyrelse af en Rectorbolig i Randers, saa tør man vel paa Grund heraf smigre sig med det Haab, at Louren snart vil komme til Bondestanden og da det foreliggende Forslag, uagtet det ikke er betydeligt, dog mulig kunde være et Skridt fremad, skal jeg tillade mig paa det Bedste at anbefale det til Antagelse.

F. A. Hansen: Jeg har i det Hele taget fundet mig tiltalt af hvad der til forskjellige Tider har været ytret her i Salen om Stiftelsen af Bondehøiskoler, men jeg kan heller ikke nægte, at den hele Tanke, som har ligget til Grund for disse til forskellige Tider fremkomne Optringer, har syntes mig at være, som den ærede Rigsdagsmand her straaes over for betegnende dem, svævende og ubestemte, saa det endnu ikke har kunnet klare sig for mig, hvorledes man egentlig har tænkt sig, at disse Bondehøiskoler skulle være indrettede. Imidlertid stiller det sig for mig, som om disse Bondehøiskoler, i hvad Form de endeligen maatte faae, dog ville komme til at udgjøre et betydningsfuldt Led i den hele Ordning af vor Folkeunderviisning, men just fordi denne Ordning af Folkeunderviisningen er bebudet og gjentagne Gange er bebudet, som noget der er forestaaende i en ikke fjernt Fremtid, just derfor kan jeg ikke finde det rigtigt nu, at vilde ligesom slukke dette Forslag derind imellem. Jeg mener, at den hele Ordning af vor Folkeunderviisning maa see og bedst kan see som et affluttet Hele, hvor det ene Led paa en passende Maade griber ind i det andet; men, naar man nu allerede forinden denne Ordning finder Sted og forinden Ministeriet har bekiendtgjort noget om sin Plan og denne foreligger, vil indslukke et Led deri, med Hensyn til hvilket selv de, der tale meest derom og meest ønske Sagens Fremme, dog endnu ikke ere paa det Nene med sig selv om, hvorledes det skal være, vil man indslukke et saadant Led derimellem forinden den hele Plan foreligger, saa er jeg bange for, at det vil blive et underligt Stykkeværk, og at det vil komme paa tværs med den Plan, som vil blive os foreslagt næste Aar. Skjøndt jeg altsaa i det Hele ynder Ideen om disse Underviisningsanstalter,